

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Mors.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

POLLUTUS MORTE LOCUS. CAP. II.

*Quia Diti
sacra, video-
que pro si-
quo funebri
ad damos
posita.
Plin. l. 16.
c. 33.
Palma pro
Judea cur.
Suet. in Ve-
spasiano c.
Medice ar-
boris prodi-
giis miran-
dum.
Quia pre-
ceptor &
gnostes Ca-
poli f. Imp.*

ATque illud in primis, quod pollutionis aut incestati de alicuius morte loci, aut funeris signum fuit, feraliq; illi apud omnes cognomentum: quia cum minime recidiva sit, humanæ conditionis sortem referre videatur. Quamquam Herodotus unam solamq; Pinum ex arboribus recilam ministrare repullulare tradit, eisque, ut ipse ait, τενόλαθεγν. Nimis animadverterat homo multæ diligenter tix, recifam Cupressum in Creta beatiore insula repullulare, quod de Pinu nusquam observarat.

CRETA. CAP. III.

Quoniam vero Cretæ id præcipue concessum, ut renascentes, quæ præfectæ fuerint, Cupressus, deat, nonnulli Cretam per ejusmodi arborem significari tradiderunt, non aliter, quam Palmam pro Judea ponit in Vespasianorum numis observatum: Palmæ siquidem & latius & frequentius injiciantur, quam usquam alibi. Cupressata porro Gnoſtorum celebrat Plato, in quibus aliwo die de legibus commentum à Megillo & sociis tradit. Non immerito autem magno habitu ostento, cum arbor Cupressus altitudine conspicua in Vespasiani agro avito sine ulla vi tempestatis evulsa radicitus repente procedit, ac in sequenti die viridior atq; firmior eodem vestigio resurrexit, grande, ut inquit Tacitus prosperumque, aſſenſu aruspicum & ſumma claritate juveni admodum Vespasianum promiſta. Apud Plinius legas, ubi de prodigiis arboribus differit, arbores multas, sine tempeſtate, ulla ve cauſa alia, quam prodigii, cecidiſſe, ac ſua mox ſponte ſurrexiſſe qua fuerint fauili omnis & oſtentati. Sedenim ne noſtra negligamus, vetuſiſ rebus nimium applauſentes, in Mediceis aibis quæ theſ- mis Alexandrinis dirutis incumbunt, hoc Romæ vidimus, quod huc inſerviſſe minime fuerit impor- tunum. Paucis admodum ante diebus quam Leo X. Pont. Max. moreretur, Medicam arborem, proceram admodum magnitudinis, ſed magna ſuī parte in latitudine ramos ad parietem affixa, ut perpe- tuo viro aulea, que dicuntur, facere viderentur, caſu nescio quo, noctu ſolutis pugile compig- ita concidiſſe, ut cacumine terram attingeret, & à porticu in xystum prodeuntibus præalte curvatu- re negotiis occupata. Creatur interim Hadrianus VI. Pont. Max. ab extremis uſq; Morinis in Italij lu- dibrium perquisitus. Inſequitur statim ab elecione, maxima hyemis inclemētia, rives juges, & in multos dies terra, pertinacia Romano ſolo inſolita, inhaſitantes, qualem tempeſtatem & nivium al- titudinem,asperitatēm, acris nemo quantumlibet natu maximus Roma fe vidile profebatuſ. Se- viit ea hyemis in citreos lucos, & viridia omnia, Medicis arboribus confita perſtrigit, & ad radicem uſq; adiurit: omnesq; illæ hujusmodi arborum delicia, quæ Romæ plurima frequentiaſſimæq; erant, auferuntur: ſola è noltris illa obſervata in columis, quæ ante Leonis obitum prociderat: ac omnis ille ordo, qui ad eundem parietem adhæreſcebat, minima jaſtura laſsus, catenis omnibus ad repulſionem ſucciſis ad imum caudicem. Quod ſi altero viu anno completo Clemente VII. Leonis p̄mori- tui fratrem patruelē ad Pontificatus fastigium evectum vidimus, cur Medicam illam arborem in e- jus aibis, & inclinatæ fortunæ dejectam, & felicissimi ſucessus, ab hyemis tam horrida ſavita fer- vata, fuiffe prænūciam affirmare vereamur.

SEPULCRA NOBILITATIS. CAP. IV.

*Lib. 3.
Arca ex
Cupresso.
Ainde arie
definitoris,*

Sunt qui Cupressum funus quidem & ſepulcra, ſed non niſ nobilitatis ſignificare contendant: quod & Lucaniuſ testimonio conſirmatur, ita dicentis: *Et non plebejos luctus teſtata Cupressus.* Sane Thucydides libro historiarum II. arcas fuſte dicit ex Cupresso, in quibus corum effertur os- fa, qui pro ſalute patriæ mortem oppetere non dubitaffen. Hujus autē iſtituti, ut Cupressus defun- cti accommodaretur, principium nonnulli ad historiam referunt: ajuſt enim Asclepiadiſ authoris gravissimi testimonio, Boream Celatarum Regem cum filiam Cypariſſam nomine amuſiſſet, arborem hanc in ejus tumulo ſaviffiſ, à qua inde nomen inditum Cypariſſo: mox a ſatu illo luctuofam fer- lemque haberi cœptam.

MORS. CAP. V.

Nam & in oſtentis mortis indicium fuſit, quod tum aliis eventis tum Imper. Severi caſu compro- batum eſt, cum Aethiops quidam claræ interſcurras famæ, cum corona ē Cupresso facta illi ob- viam

A viam processisset, quem cum ille iratus removerit ab oculis præcepisset, coloris tactus omnino, respon-
disse ille dicitur. Totum fuisse, totum viciisti, iam Deus esto vicit. Paucis vero post diebus Severus est vi-
ta functus. Quod vero pertinet ad colorem, fertur & Hadrianus Imp. ex Mauri occursu extrema sibi
jam ingruere concepisse.

DIS. CAP. VI.

Cupressus porro in tutela Ditis Patris, & ejus arboris rami sepulcris affixi, ad sculptive, Dis Ma-
nibus commendari defunctos indicant. Atque hoc est, quod apud Horatium legas, arborem nul-
lam hominem ad inferos sequi, præter invisas Cupressos.

JUNO. CAP. VII.

Ex ea autem arbores simulacra Junoni Reginæ fieri iusta, in Plerisque prodigiorum expiationibus simulacra
Observatum: ut Cn. Cornelio Lentulo, P. Licinio Cosi. Cupressea simulacra Junonis Reginæ po- ex cupreis.
ita per virgines viginti septem, qua Urbem lustraverunt.

ORPHEUS. CAP. VIII.

Et in Lebetharis Orpheo simulacrum ex Cupresso cultum, quod cum Alexандri temporibus fude-
rem multum emisisset, omnibus eo prodigo per terrefactis, responsum est ab Aristandro viro fa-
piente, bene sperandum, siquidem quod nunc opus Alexáder aggredetur, ob rerum gestarum ma-
gnitudinem maximum esset sudorem & laborem Poetis ac Musarum cultoribus allaturum.

PULCHRITUDO SINE FRUGE. CAP. IX.

Indicat etiam Cupressus rei cuiuspiam sublimitatem atque pulchritudinem, ex qua tamen nullus Hinc Plin.
percipiatur fructus. Quare Phocion, cum Leosthenes Atheniensis in bellum impulisset magna que
spe ad libertatis & principatus nomine erexit, illius verba dicebat Cupressus esse similia, quæ cum 116.c.33.
proceræ admodum sint & pulchra, fructum tamen non habent. Cessit inde res in proverbium εύπολης παραγόντες,
εὐπολητέος, de re speciosa quidem visu, sed prorsus inutili. Spectatu quidem jucunda est Cupressi
proceritas, effigiesq; illa metas imitata, fructu tamen supervacua est baccisque torva, diceret Plinius.

PERPETUITAS. CAP. X.

Cur vero Diis simulacra ex Cupresso fieri solerent, in causa est materiæ perpetuitas, odorisq; suavi-
tas, quæ perpetui thymiamatis loco esse videretur. Cupressum enim neq; cariem, neq; vetutam ex Cu-
tem sentire tradunt, nec temere rimam aperire, ullave parte fatiscere. Simulacrum Jovis in Arce ex Cu-
presso à condita Urbe sexcentesimo sexagesimo primo anno dicatum, tempore adhuc suo dura-
re Plinius attestatur, qui quidem anni essent circiter c. c. Plato leges publicas acta decretaque sacris Lignū ejus
monuit inferendas tabulis Cupressinis, quod eam materiem ære perenniorem arbitraretur. Quantū
vero pertinet ad odorem, Inde Cupressum inter aromata propemodum venerantur.

DE PINO. CAP. XI.

Et Pinum, mi Grana, non parvam habere cum Cupresso similitudinem, exploratum est.

Dii simula-
cra ex Cu-
presso cur-
fiebant.
Plin. ibid.
nulla respo-
rū diutur-
nitate sua-
volentiam
exult. Mat.
in Dioſcor. lib. x. c. 87.

MORS. CAP. XII.

Nam mortis ipsa quoque indicium est, de qua idem observatum ubique, arborem excisam semel
minime subpululascere. Unde Staphylus Poeta, πινος τερπων, hoc est, in morem picea dixit. Et
apud Homerum Βέλος ἔχετε υδρία, lethale telum exponunt interpretes vetustissimi, quamvis alii ad
solam referant amaritudinem & acerbitatem, quæ sit arbor ea precipue prædicta: quandoquidem ama-
ritudo ipsa ita est morti affinis, ut vice versa mors interdum pro amaritudine usitatissimo mortalium
sermone proferatur: neq; hodie tantum, verum & apud vetustissimos hominum ita fieri solitum in-
veniamus. Nam 4. Regum, cum Prophetarum grex apud Elisæum esset, & eorum unus egressus in
agrum colocynthidas agrestes legislet, easque consciens in ollam pulmentarium parasset, neque co- Amaritudi-
nem in sacris
rum quisquam propter amaritudinem gustare posset, clamaverunt ad Elisæum dicentes, Mors in olla significatio-
ne est:

Nnnn 2